

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2008. október 29.

OLASZ NYELV

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

Olvasott szöveg értése
Compito 1

Elérhető pontszám: 11

Az egy betűjelhez tartozó két válasz sorszáma felcserélve is helyes. Pl. A: 2. 11. vagy 11. 2.

A		B		C		D		E		F	
2	11	1	7	4	10	3	6	8	5	9	

Compito 2

Elérhető pontszám: 5

12	13	14	15	16
D	E	B	C	F

Compito 3

Elérhető pontszám: 10

- 17. lettera
- 18. pacco
- 19. destinatario
- 20. oggetto da spedire
- 21. mittente
- 22. multa
- 23. inglese
- 24. busta
- 25. forme
- 26. triangolari

Compito 4

Elérhető pontszám: 7

	vero	falso
27	X	
28		X
29	X	
30	X	
31	X	
32		X
33		X

Nyelvhelyesség

Compito 1

Elérhető pontszám: 6

1. coltiva
2. ha vissuto
3. le
4. suo
5. si trova
6. le

Compito 2

Elérhető pontszám: 7

7. devo prepararmi
8. riesco
9. sono
10. avrò / ho
11. sarò / sono
12. posso
13. bevo

Compito 3

Elérhető pontszám: 5

14. nelle
15. di
16. del
17. ad/a
18. a

Hallott szöveg értése
Compito 1

Elérhető pontszám: 8

	il cucciolo	la madre
1 – 2	2 mesi	34 anni
3	gorilla	
4	5	—
5	maschio	—
6	1	—
7	—	Marta
8	B	

A hangfelvételen hallható szöveg:**Secondo cucciolo a Praga**

Il cucciolo sta bene, la madre si è presa cura di lui, lo allatta e lo protegge – ha riferito il direttore dello zoo. Il nuovo abitante dello zoo di Praga è attivissimo e imita i genitori in ogni movimento. La 34enne gorilla madre ha partorito due mesi fa. Le avevano dato un fertilizzante che viene normalmente usato per le donne. È rimasta incinta un anno dopo aver iniziato il trattamento.

(pausa)

Il gorilla cucciolo è molto tenero, gode di ottima salute e pesa ben 5 chili. È un maschio, il secondo figlio della madre, Marta, che 4 anni prima aveva avuto il primo. Il padre lo protegge fieramente dai nuovi visitatori. Sulla foto la madre tiene teneramente tra le braccia il suo figliolo.

L'evento è un grande successo per lo zoo di Praga, in quanto i gorilla in cattività si riproducono molto raramente.

adattato da www.studiocelentano.it**Compito 2**

Elérhető pontszám: 8

	vero	falso
9		X
10	X	
11	X	
12		X
13	X	
14		X
15		X
16		X

A hangfelvételen hallható szöveg:

Avventuragarazzi

La letteratura contemporanea per ragazzi non vuole distinguere i „buoni dai cattivi" perché l'obiettivo è pure vendere tanto, inseguendo il successo commerciale di Harry Potter.

AVVENTURARAGAZZI è la collana di libri per ragazzi appena nata da Editori Riuniti. Ad ottobre sono usciti i primi tre volumi: *La nave fantasma* di Emilio Salgari, *Piccoli vagabondi* di Gianni Rodari e *La mano nera* di Ermanno Detti.

Dopo averli letti tutti d'un fiato, ho chiesto di commentare l'avvenimento ad Ermanno Detti, curatore della collana.

Qual è la principale caratteristica di questa collana?

Con questa collana Editori Riuniti presenta ai ragazzi romanzi di carattere avventuroso, scritti da autori italiani di epoche diverse. Se la nostra proposta verrà accettata allora passeremo agli autori stranieri.

(pausa)

Perché questa preferenza per gli scrittori italiani?

Abbiamo una lunga tradizione letteraria, basta ricordare Emilio Salgari, Salvator Gotta, Luigi Motta e tanti altri che hanno scritto bellissimi romanzi. Lo stesso Rodari, al suo primo romanzo, *Piccoli vagabondi*, ha creato un genere avventuroso originale, che abbiamo sentito il bisogno di riproporre ai ragazzi italiani.

Le illustrazioni dei tre volumi pubblicati sono molto diverse, quale criterio di scelta è stato seguito?

Abbiamo voluto mantenere le illustrazioni d'epoca, così appena il ragazzo apre il libro riconosce l'epoca del romanzo: *La nave fantasma* ripropone la grafica di fine ottocento, *Piccoli vagabondi* di Rodari quella del secondo dopoguerra e *La mano nera*, che racconta un'avventura contemporanea, è stato illustrato con i disegni di un artista d'oggi.

(pausa)

In futuro quali romanzi usciranno?

Sono in preparazione altri due romanzi di Salgari, un romanzo avventuroso di genere giallo e un suo capolavoro sconosciuto che è anche una sorpresa per l'editoria italiana.

Perché insistere con un autore tanto conosciuto come Emilio Salgari?

I racconti di Salgari da noi selezionati sono tra quelli sconosciuti o dimenticati. Egli, infatti, ne ha scritti moltissimi, circa 150, poco noti e poco valorizzati, ma molto belli e ricchi di fascino.

www.adalgisa.it

Compito 3

Elérhető pontszám: 8

17	A
18	B
19	A
20	A
21	B
22	A
23	C
24	C

A hangfelvételen hallható szöveg:

Viaggio in Ungheria

Ho visitato questo magnifico Paese soprattutto per vedere Budapest, ma, durante le tre settimane che ho passato laggiù, ho avuto un sacco di altre avventure. Questo è stato il mio primo viaggio da "turista fai da te", dato che non mi sono appoggiato a un'agenzia di viaggi: sono stato io a scegliere dove andare e che cosa visitare, ho prenotato gli alberghi, mi sono occupato di tutto... ed è stato un successo! Be', i soldi ce li hanno messi i miei genitori, questa è l'unica cosa a cui non ho pensato io...

Ho cercato di coinvolgere altre persone nel mio progetto, ma la risposta era sempre la stessa: "Be', forse, chissà, non lo so, vedremo..." così alla fine ho mandato tutti al diavolo e ho deciso di andare per conto mio. Ed è stata una buona idea!

Il mio viaggio inizia il 2 agosto, a dire il vero in maniera alquanto catastrofica. Giunto a Budapest, sono andato al ritiro bagagli... e ho visto che la mia valigia non c'era. Sono andato all'ufficio bagagli smarriti. Sbrigata un po' di burocrazia, ho ricevuto 10 000 fiorini per gli acquisti più urgenti e col morale a terra, sono arrivato al mio ostello della gioventù. E così la prima cosa che ho visto a Budapest è stata un centro commerciale, per comprare le cose più urgenti: dentifricio, spazzolino, schiuma da barba e così via.

(pausa)

Per fortuna le mie disavventure sono finite qui: alla reception dell'ostello ho trovato persone molto gentili e disponibili, hanno telefonato all'aeroporto e saputo che il mio bagaglio era giunto col volo successivo. Così ho potuto finalmente cambiarmi d'abito e godermi una delle più belle capitali europee.

Sarebbe troppo lungo descrivere tutti i luoghi che ho visto a Budapest. Posso citare la Cattedrale, la Piazza degli Eroi, l'Opera, parchi, chiese, castelli, palazzi, musei, lo Zoo...

Per ora posso dire che il cibo era ottimo e non così piccante come temevo. I trasporti pubblici sono efficienti ed economici.

Dopo Budapest, Szeged mi dava l'impressione di un piccolo paese... mi è bastato il primo paio di giorni per vedere tutto ciò che era elencato nella mia guida, e ciò che mi è piaciuto di più è stato la sinagoga vecchia e il museo cittadino, che ospitava una mostra sugli Avari.

A Budapest non avevo avuto problemi con l'inglese, le cose sono cambiate a Szeged, e sono stato costretto a provare il mio tedesco, che si è dimostrato estremamente utile.

Dopo quei due giorni indimenticabili, non mi è rimasto niente da fare a Szeged, se non passeggiare senza meta, spedire alcune cartoline e prepararmi al viaggio in pullman verso Pécs, la mia ultima destinazione...

(pausa)

Mentre Szeged è nel bel mezzo delle Grandi Pianure, Pécs non è lontana da dolci colline coperte dai boschi, il che rende il paesaggio molto più piacevole. Quando sono arrivato stava piovendo a dirotto, così sono stato costretto a prendere alla disperata il primo taxi che mi è capitato di vedere. C'era una persona molto simpatica e mi ha fatto un prezzo onesto.

La pioggia è durata giusto un paio d'ore e, per il resto del mio soggiorno, ho goduto di un tempo magnifico. Ho potuto godermi la vivace vita notturna nelle strade pedonali del centro e la vivace vita culturale della città. Infine, dalla torre della TV, sulla cima di un monte appena fuori della città, si poteva godere di un panorama grandioso. C'era anche un ristorante panoramico nella torre, ma non ci sono entrato, poiché mi dava l'impressione che fossero panoramici anche i prezzi.

Il 18 agosto mi sono alzato alle quattro di mattina per il mio ritorno a Bologna.

adattato da www.daviderizza.com

ÁTVÁLTÁSI ÚTMUTATÓ

Elért pont	Vizsgapont
24	33
23	32
22	30
21	29
20	28
19	26
18	25
17	24
16	22
15	20
14	19
13	17
12	16
11	15
10	13
9	12
8	11
7	9
6	8
5	7
4	5
3	4
2	2
1	1

AZ ÍRÁSKÉSZSÉG ÉRTÉKELÉSE

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	6 pont
Nyelvhelyesség	5 pont
Íráskép	1 pont
Összesen	12 pont

Amennyiben a dolgozat a tartalom és a szöveg hosszúsága szempontjából 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó megvalósította-e a kommunikációs szándékot, azaz megfelelően dolgozta-e ki a témát; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Nyelvhelyesség

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg érthető-e az olvasó számára, az esetlegesen előforduló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák a megértést nem akadályozzák-e.

Íráskép

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála (középszint, első feladat)

Tartalom és a szöveg hosszúsága

6–5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célt; megfelelően dolgozta ki a feladat minden részletét, és elérte az 50, de nem haladta meg a 80 szót.	A vizsgázó nagyrészt megvalósította a kommunikációs célt; egy-két részletől eltekintve általában megfelelően dolgozta ki a feladatot, és legalább 40, de nem több, mint 90 szót használt fel.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célt; félreértette, illetve nem megfelelően dolgozta ki a feladat bizonyos részeit, a létrehozott szöveg 40 szónál rövidebb, vagy 100 szónál hosszabb.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célt; félreértette, illetve nem megfelelően dolgozta ki a feladatot, a szöveg 25 szónál rövidebb, vagy 110 szónál hosszabb.

Nyelvhelyesség

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg az olvasó számára tökéletesen érthető és követhető, hibátlan vagy csak kevés hibát tartalmaz.	A szöveg az apróbb nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) pontatlanságok ellenére az olvasó számára nagyjából érthető és követhető.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) pontatlanságok miatt nehezen érthető és követhető, illetve félreérthető.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák miatt nem érthető és nem követhető.

Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás és/vagy áttekinthetetlen törlések és javítások.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	5 pont
Hangnem, az olvasóban keltett benyomás	2 pont
Szövegalkotás	3 pont
Szókincs, kifejezőmód	5 pont
Nyelvhelyesség, helyesírás	5 pont
Íráskép	1 pont
Összesen	21 pont

Amennyiben a dolgozat a tartalom és a szöveg hosszúsága szempontjából 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta őket; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Hangnem, az olvasóban keltett benyomás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme és stílusa megfelel-e a közlési szándéknak, valamint az írásmű szerzője és olvasója közötti viszonynak; hogy az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti-e.

Szövegalkotás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy logikus-e az irányító szempontok elrendezése és a szöveg gondolatmenete, megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés; hogy a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (előre- és visszautalás eszközei, névmások, kötőszók stb.).

Szókincs, kifejezőmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat a középszintnek megfelelő változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy az esetlegesen előforduló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák mennyiben akadályozzák az olvasót abban, hogy a szöveget első olvasásra teljes egészében megértse.

Íráskép

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála (középszint, második feladat)

Tartalom és a szöveg hosszúsága

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően kidolgozott. Elérte a 100, de nem haladta meg a 120 szót.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a többit csak részben, illetve egy irányító szempontot megfelelően, az összes többit csak részben. Legalább 80, legfeljebb 140 szóból álló szöveget hozott létre.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a többit egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben. A létrehozott szöveg legalább 60, legfeljebb 160 szóból áll.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak néhányat részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem. A szöveg 60 szónál rövidebb, vagy 160 szónál hosszabb.

Hangnem, az olvasóban keltett benyomás

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg a szövegfajtának és a szerző és az olvasó közötti kapcsolatnak megfelelő hangnemben íródott, az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelt.	A szöveg hangneme következetlenséget mutat, az olvasóban nem mindig a szerző szándékának megfelelő benyomást kelt.	A szöveg hangneme nem megfelelő, az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő benyomást kelt.

Szövegalkotás

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő, elkülönül a bevezetés, tárgyalás és a befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra, elkülöníti legalább a bevezetést vagy a befejezést. A mondatok általában szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra, hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen, összefüggéstelen mondatokból áll. A szöveg annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, változatos, viszonylag bő szókincs jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A szókincs korlátai miatt előfordul ismétlés. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban nem vagy csak kis mértékben nehezíti a megértést.	A szöveg kevésbé változatos, helyenként egyszerű, de még a téma és a közlési szándék szempontjából elfogadható. Sok a szóismétlés. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néhány helyen jelentősen megnehezíti a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs nagyon egyszerű, nem a témának és a közlési szándéknak megfelelő. A szóhasználat több helyen jelentősen megnehezíti a szöveg megértését.

Nyelvhelyesség, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg kevés nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban nem befolyásolják a megértést.	A szöveg több nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, vagy csak néhány nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibát tartalmaz, amelyek nehezítik a megértést.	A szövegben sok olyan nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba van, amelyek a megértést jelentősen megnehezítik, valamint sok, a megértést nem befolyásoló nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba is előfordul benne.	A szöveg a nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hibák miatt több helyen nem érthető.

Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás.